

"TABOR" izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z danom naslednjega dne ter stane mesečno po pošti K 20,-, za izposojništvo K 50,-, dostavljen na dom K 34,-, na izkaznico K 80,-, inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA", MARIBOR, Jurčičeva ulica številka 4.

TABOR

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon intern. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje, desno. Telefon št. 24. ŠHS poštnoštevilni račun št. 11.737.

Na naročila brez denarja se ne ozira. — Rokoni se ne vračajo.

Leto: III.

maribor, sobota 11. marca 1922.

Številka: 58.

Vzroki angleške politične krize.

V včerajšnji številki smo zabeležili vest, da je Lloyd George umaknil svojo demisijsko. Kriza angleške vlade, ki je bila zadnje dni ena najbolj senzacijskih novic v mednarodni politiki, je tedaj na zunaj rešena. Vprašanje, ali je bila rešena tudi na znotraj, pa ostane odprto.

Angleške politične razmere se ne dajo primerjati z našimi. Angleži so dajo nared s starimi političnimi tradicijami. Njihova moč sega po vsem svetu. Država je vseskozi industrijska; delavski in kapitalistični razred sta razvila do najvišje stopnje. Angleško ustavno življenje je drugačno kot naše. Anglija zbira krog sebe celo vrsto pridruženih in podrejenih držav: to je politični svet zase.

Že del časa se borita za vlado in oblast dve močni, široki stranki: antonisti (konzervativci) in liberalci. Unionisti so za centralizacijo države, za močno vojsko in mornarico. V njihovih vrstah se zbirajo bogati veleposedaški, visoki industrijski in trgovski, stara angleška buržoazija velikih mest in tujdstrijskih centrov. Liberalci imajo na svojih vodilnih mestih odlična imena kakor Lloyd George, Asquith, dr. V splošnem predstavljajo mlajšo, v novem duhu vzgojeno generacijo, ki se izloča iz raznih slojev naroda in se povzpela na visoka mesta. To so zastopniki srednjega stanu, zato pa tudi nekoliko bojevitejši, idejno naprednejši. V državni politiki so liberalci decentralisti; v vojaškem in finančnem oziru zahtevajo kar najširjo parlamentarno kontrolo in sistematično štedenje.

Med svetovno vojno so unionisti triumfirali. Pokazalo se je, da so bile njihove zahteve glede angleške oborožene moči popolnoma pravilne. Anglija je morala imeti močno armado, in ves ogromni imperij se je bil moral osredotočiti za obrambo skupnih interesov. To zadoščenje, ki ga je dal razvoj dogodkov unionistom, je nekoliko ponizalo liberalce. Asquith je odstopil. Premier angleške vlade je postal Lloyd George. Lloyd George je sicer še nedavno prestopil iz unionističnega tabora v liberalne vrste, veljal je pa kot izborni politik in duhoviti diplomat, ki je bil naravnost poklican, da v eni najuspešnejših in najboljše britanske zgodovine prevzame vodilno vlogo. — Lloyd George ni bil fanatik svoje stranke; za to je imel preveč političnega razuma in zvitosti. Unioniste si je pridobil kar s komplimenti in pa s koncesijami, ki niso škodovala interesom njegove lastne stranke. Tako je l. 1916 nastala koalicijska vlada z unionisti in liberalci. Ta koalicijska vlada je bila važen dogodek v angleški politični zgodovini. Anglija je imela v odločilnih vojnih letih kakor tudi v letih poveljnih kriz in socialnih potresov močno, delavsko vlado. To dejstvo je pa imelo pomembni vpliv na evropsko politiko sploh.

Zadnje leto se pojavljajo znamenja, da se koalicijska vlada in razdvaja. Stara nasprotja med unionisti in liberali rastejo in prehajajo na obeh straneh v radikalizem. Dasi ravno programa obeh strank ne kaže ravno velikih razlik, t. j. liberalci niso nobeni revolucionarji ali socialisti, unionisti pa tudi ne sovražijo napredka in novih idej — se vendar taktika obeh strank v praktičnem življenju vedno bolj oddaljuje in postaja vzlic vsej počasnosti političnega razvoja v Angliji nezdružljiva.

Danes sicer še ni pravih vzrokov za razkol, a kriza — razhajanje, oddaljevanje — je tu. Lloyd George je preglobok politik, da bi se zadovoljil z defen-

Nove mahinacije radikalne stranke.

Spor med demokrati in radikali. — Možnost nove vladne krize?

ZM Beograd, 10. marca. V včerajšnji seji ministrskega sveta je prišlo radi pogajanj o volilnem zakonu med demokrati in radikalnimi ministri do ostrih nasprotij. Ministri demokratske stranke se upirajo takojšnjemu sprejetju novega volilnega zakona, ker se boje, da bi jih radikali v tem slučaju iztisnili iz vlade ter jih prisilili v opozicijo. Seja se je morala večkrat prekiniti, ker

so se obe skupini morali posvetovati še posebej med seboj. Računa se na možnost skorajšnje nove vladne krize. (Rovarjenje radikalcev proti demokratom v zadnjem času izvira iz poostrene kontrole demokratov nad raznimi poskusi radikalnih mahinacij, ki jim onemogočajo ribariti v kalnem. Ravno radi tega pa demokrati dan za dnem pridobivajo na simpatijah ljudstva, Op. ur.)

Vprašanje inozemskih trgovskih izplačil.

ZM Beograd, 10. marca. Včeraj so se med demokrati in radikalnim klubom vršila pogajanja radi vprašanja zapadlih trgovskih izplačil v inozemstvu. Do sporazuma pa vendar ni prišlo. Radikali stojijo na stališču, da se mora predlog umakniti,

dočim finančni minister dr. Kumanudi noče odnehati od svojega stališča ter bi bil v skrajnem slučaju pripravljen pristati le na nekatere nebitvene izpremembe. V slučaju, da s svojim predlogom ne bi prodal, bo Kumanudi podal ostavko.

Nemški državni zbor in trgovinska pogodba z Jugoslavijo.

DKU Berlin, 10. marca. »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča, da je nemški državni zbor sprejel zakonski načrt trgovinske pogodbe med

Nemčijo in Jugoslavijo. Pogodba je sad dlogotrajnih pogajanj, ki so šele v zadnjem času privedle v Beogradu do popolnega uspeha.

Novi rumunski parlament.

DKU Bukarešta, 9. marca. — (Češkoslovaški dopisni urad). Po dosedanjih poročilih pride v novi rumunski parlament 250 poslancev kmečke stranke, 30 članov transil-

vanske narodne stranke, 10 Avaresovih pristašev in 1 socialist. Razen voditeljev vladne stranke so bili izvoljeni vsi voditelji opozicije.

Konferenca finančnih ministrův v Parizu.

DKU Pariz, 9. marca (Havas). Finančni ministri zaveznških držav so danes z gotovimi pridržki sprejeli memorandum finančnega ministra Lasterie kot podlago za nadaljne raz-

prave. Ministri so mnenja, da je francoska vlada moralno dolžna izvesti londonske sklepe in sklepe canneške konference, dasiravno še ni bil sprejet končnoveljavni tekst.

Prisilno državno posojilo v Nemčiji.

DKU Berlin, 9. marca. (Wolff). Danes je došlo med zastopniki nemške ljudske stranke, centroma, demokratov, večinskih socialistov in bavarske ljudske stranke, ki predstavljajo veliko večino državnega zbora in ki so se pogajali več mesecev pod osebnim vodstvom državnega kancelarja, do kompromisa v davčnem vprašanju. Vse navedene stranke bodo sedaj predložile državnemu zboru skupen predlog, s katerim se bode vzakoni 14 davčnih načrtov in dodatno tudi še določba o prisilnem posojilu. S prisilnim posojilom, ki se bo prva tri leta obrestovalo, se bo pridobila še 1. 1922. ena milijarda zlatih mark. Državni kancelar je izrekel vsem, ki so sodelovali pri velikem delu za davčni kompromis, zahvalo in priznanje vlade. Tako si je vlada pridobila pretežno večino državnega zbora za sprejetje velikih in važnih davčnih zakonov.

Moskva in druge internacionale.

TIP Riga, 8. marca. Na zasedanju moskovske internacionale je v zadnji seji bil sprejet sklep glede edinstvene fronte socialistov. Plenum konference se je izjavil za sodelovanje z ostalimi internacionalami na splošni konferenci, na kateri bi bile zastopane vse delavske organizacije. Zinoviev je koncem razprave izjavil, da je tretja internacionala poprej hotela obračunati z izdajicami, ki so šli v vojno za imperialistično cilje-

Vendar pa vodje konzervativnega dela delavskega razreda še vedno uživajo veliko zaupanje svojih mas. — Tudi je danes drugi položaj nego leta 1919., ko je Moskva odklonila sodelovanje na konferenci v Bernu.

Kriza plinarske industrije na Češkem.

DKU Praga, 9. marca. »Prager Presse« poroča: Na enketi, ki je bila sklicana za poravnavo konflikta med delavstvom in podjetniki plinarske industrije in ki se je vršila danes v ministrstvu za socialno skrb, je opozarjal vladni zastopnik, da bi znižanje plač povzročilo elementaren odpor delavstva. Pri reševanju spora ne sme odločevati formalna pravica podjetnikov, marveč moralna pravica delavcev. Zastopnik podjetnikov se je radi te izjave čutil užaljenega in je zapustil sejo. Posvetovanja so se prekinila.

Borza, 9. marca.

Zagreb: Valute: dolarji 250—270, rublji 30, čeh. krane 370—430, lei 250 do 252; devize: Milan 1380—1400. — Curih: Newyork 5-15, London 22-51, Pariz 46-15, Milan 26-15, Praga 8-35, Zagreb 1-75, Varšava 0-11, Dunaj 0-08, Berlin 2-05.

živno politiko. Dasi ravno cenijo važnost kompromisov, kadar gre za to, da se razvoj dogodkov obrne v pravo smer, ne pozabljajo na ideje in na potrebe, ki jih prinaša čas. Kljub temu, da ga veže koalicijska, skuša s previdno in taktično preračunano ofenzivo uveljaviti liberalni program. Unionisti z njegovo zasledujejo njegovo notranjepolitično delo. Lloyd George je dal samostojnost Irski in Egiptu, pripravlja jo celo za Indijo; decentralizira, kjer le mogoče, Unionisti, prijatelji militarizma, opažajo njegovo previdno tipanje tudi v britanski armadi in mornarici. Odkar je Anglija dosegla vse in veliko več kot je imela zapisano v svojem vojnem programu, skuša Lloyd George krmariti v prejšnje liberalne vode; zmanjšuje vojsko in uvaja štedljivost. Štedljivosti in političnega napredka pa se unionisti boje... Kot ironija zveni, da je Lloyd George poslal v Washington zastopnika unionistov Balfourja, in je moral baš on podpisati izjavo, da Anglija ne bo gradila velikih ladij. Unionisti so začeli dobivati tudi še druge strahove. Komaj jih tolaži to, da je Lloyd George velik nasprotnik socializma in da nima v svojem programu razlastitve lordov in drugih bogatašev.

Vzroki angleške krize leže tedaj v načelnih nasprotjih med obema strankama vladne koalicije. Zato je ta kriza dolgotrajnejša in bolestnejša kot so običajne krize. Uvažiti je treba, da se tudi v Angliji pojavlja splošna svetovna kriza, kriza civilizacije. Anglija trpi na težkih motnjah socialnega življenja. Ravno Lloyd George je s svojo energično roko in veliko politično duhovitostjo zajezil velikansko delavsko stavko koncem aprila l. l. Lloyd Georgea obdaja svetovna državniška glorijska. Njegov odhod in pa razpad koalicije bi imel težke posledice ne le za Anglijo, maj več tudi za ostalo politično Evropo.

Lloyd George se zaveda te nevarnosti in skuša ustvariti novo stranko, »stranko sredine« (centre party). V to stranko bi stopila cela vrsta unionistov, ki bi v zvezi z liberalci prevzeli nase odgovornost za vlado.

Propaganda v inozemstvu.

Nasprotniki naše države še vedno niso utihnili s svojo inozemsko propagando. Posebno živahni so Karlisti in Madžari. Ti imajo v svojih vrstah mnogo aristokracije, ki še ni prekinila svojih starih stikov z zapadnimi aristokrati, s saloni visoko stoječih oseb in redakcijami starih, konzervativnih listov. Naši kulturni delavci v inozemstvu imajo dovolj izkušenj, kako težko je spraviti v velike inozemske liste kakšno informacijo o nas, naših političnih in kulturnih zadevah. Boriti se je treba z mnogimi predsodki in za nas naravnost smešnim nepoznavanjem najenostavnejših geografskih in političnih dejstev. Zaradi tega — in pa, seveda, iz drugih vzrokov, ki smo jih zakrivali mi sami — je naša propaganda v inozemstvu jako poznana in nezadostna. V tem oziru so naš Madžari izdaleč prehiteli. Njihova propagandna služba je organizirana tako kot je bila naša med zasedanjem pariške mirovne konference. V Franciji, Angliji, Italiji in v nevtralnih državah delujejo njihovi zaupniki in skušajo vplivati na javno mnenje. Celo na Japonsko sega delovanje propagandnega oddelka madžarskega zunanjega ministrstva. Izkeričajo vsako priliko in vsak osebni, rodbinski stik z inozemstvom. Ne poznajo objektivnosti in ne sramujejo se ponarjati zgodovinskih dejstev.

Zadnje leto so začeli z vso verno bombardirati italijansko javno mnenje

Znače so njihove zveze z italijanskimi fašisti. Med fašisti in njim sorodno organizacijo »Društvo prebujajočih se Madžarov« je bila sklenjena ozka alijansa. V najvažnejši italijanski reviji »Nuova Antologija« je nedavno objavil predsednik madžarske akademije znatnosti Berzeviczy članek, v katerem skuša dokazati, da Madžari niso zakrivali vojne, da niso nikdar in nikjer zatirali nobenega nemadžarskega naroda in da jim je mirovna pogodba prizadejala strašno krivico. Ne samo to: Berzeviczy izvaja nadalje, da je postala zveza protislovanskih držav nujna zgodovinska potreba. To zvezo je treba postaviti nasproti novi, slovanski vesilici od Adriji in njenim zaveznikom (mala antanta). Zato je zdrava in močna Madžarska popolnoma v interesu Italije. Vseled tega je — sklepa pisec — razumljiv pojav, da se Italiji polagoma odpirajo oči in da njena prejšnja, slepa protimadžarska (razumevajo: protihabsburška) politika zahaja v preteklost. »Madžarska je voljna vzajemno prijateljstvo, osnovano na istovetnosti interesov, poglobiti in dosledno izgraditi.« — Tako si najodličnejši reprezentanti madžarstva prizadevajo služiti imperijalizmu svoje domovine. Propaganda v inozemstvu ne zahteva trenutnih uspehov, podobna pa je kapljam, ki padajo na steno. Tako se lahko rušijo cele skale. Tudi pri nas je treba v tej smeri več dela in organizacije.

Politične vesti.

* Novi volilni zakon za Narodno skupščino in Nemci. Novosadski »Deutsches Volksblatt« se v posebnem uvodniku »Novo zapostavljenje« bavi z načrtom novega volilnega zakona za Narodno skupščino ter odločno ugovarja točki, ki pravi, da bi pasivno volilno pravico imeli oni državljani SHS, ki so naturalizirani in niso srbohrvatske ali slovenske narodnosti, šele, če so že najmanj 10 let bivali v državi. Ta točka da je v protislovju z ustavo, ki pravi, da je državljanstvo v vsej državi eno in isto in da so vsi državljani pred zakonom enaki; dalje da je tudi v protislovju z mirovno pogodbo senžermensko, ki istotako ugotavlja, da so vsi SHS državljani pred zakonom enaki in uživajo enake državljanske in politične pravice.

* V zakonodajnem odboru narodne skupščine je 9. t. m. bila končana načelna razprava o splošni upravi in je bil zakonski načrt proti glasovom klerikalcev, zemljoradnikov, republikancev in soc. demokratov sprejet. Pričela se je podrobna debata, v kateri so klerikalni govorniki povdarjali svoja avtonomistična načela. Za njuno sprejetje zakonskega načrta se je izjavil soc. dem. Etbin Kristan.

Feuilleton.

Igralski jubilej Milorada K. Petroviča. V soboto je slavil v Skoplju štiri-desetletnico svojega dela na gledališkem polju režiser tamošnjega gledališča Milorad K. Petrovič, eden najsimpatičnejših igralcev stare generacije. V Beogradu, kjer je bil dolga leta član tamkajšnjega Narodnega gledališča, je bil poznan kot najboljši predstavljalec narodnih tipov. Za skopljansko gledališče si je kot režiser stekel velikih zaslug. O priliki njegovega jubileja v soboto je igral v slavnostni predstavi »Beneški trgovci« ulogo Shylocka.

Tridesetletnica Danice Vasiljevič. a. Članica novosadskega gledališča Danica Vasiljevičeva bo slavila dne 16. t. m. tridesetletnico svojega umetniškega delovanja. Tridesetletnico bo obhajala gledališče na slavnostni način, na kar se že sedaj pripravlja. Vasiljevičeva je znana kot ena najboljših članic novosadskega gledališča.

Nova Krleževa knjiga. Zdrani mladi hrvatski pisatelj M. Krleža je izdal novo knjigo: »Magyar királyi honvéd lovag« (Kr. madžarska honvedska novela). Delo je lirski fragment iz ciklusa hrvatski bog Mars ter je izšlo kot 6 zvezek Čaklovičeve Jugoslavenske biblioteke. Knjiga stane 40 K.

Roman Branislava Dj. Nušića: »Devetnajststopetnajst«, ki izhaja sedaj tudi v ljubljanskem »Jutru« je izšel že dni v Beogradu v posebni knjigi. Roman opisuje tragičen umik srbske vojske preko albanskih gor l. 1915. Roman

* V republikaški klub narodne skupščine sta ob enem z dr. Trumbićem vstopila narodnosocijalna poslanca Deržić in Brandner.

* Program konference v Beogradu. V sredo popoldne se je pričela v Beogradu konferenca strokovnjakov Male antante, ki se imajo sporazumeti v tehničnih vprašanjih, tičečih se razprav na genovski konferenci. Program je sledeči: Pretresanje raznih metod za izvrševanje principov, ki jih vsebuje resolucija, sprejeta dne 6. jan. t. l. na konferenci vrhovnega sveta v Cannesu. Skupno delo vseh držav za restavracijo evropskega gospodarskega življenja; vse države priznajo svoje državne dolge. Dispozicije finančnega in monetarnega značaja, ki bodo nudile garancije in predvsem mir med narodi. 2. Finančna vprašanja: Cirkulacija centralne in emisijske banke državne finance v zvezi z rekonstrukcijo, vprašanje kurza, organizacija javnega in zasebnega kredita. 3. Gospodarska in trgovinska vprašanja. Olajšave in garancije za izvoz in uvoz. Zaščita industrije, književne in umetniške lastnine. Statut o konzularnih agentih. Tehnična pomoč gospodarski rekonstrukciji. 4. Transporti.

* Izvedba rapalske pogodbe zahteva v polnem obsegu naša vlada od Italije. Obvestila je o svojih tozadevnih korakih vse zavezniške vlade. Italijanski poslanik v Beogradu, grof Manzoni je posetil 8. t. m. našega zunanjega ministra dr. Ninčiča in mu sporočil v imenu svoje vlade, da želi pogodbo brez odloga izvršiti, čim se 16. t. m. sestane rimski parlament.

* Konferenca ekspertov v Beogradu. V slavnostno okinčani dvorani officerskega doma se je v četrtek slovesno otvorila beograjska konferenca. Po pozdravnem govoru, v katerem je zunanji minister dr. Ninčič povdaril mednarodni pomen konference, so podali češkoslovski, rumunski in poljski delegati svoje izjave, naglašajoč zadovoljstvo nad dejstvom, da se je sestala ta konferenca, in svoje upanje, da bo mogla uspešno izvršiti vse naloge, ki so ji določene. Minister Ninčič je povabil člane konference na plenarno sejo, ki se je vršila ob 6. uri zvečer v dvorani Narodne banke. — Glasom programa bo konferenca zborovala do 12. t. m. Posvetovanja posameznih komisij se vrše ločeno v finančnem ministertvu oziroma v Narodni banki in Prometni banki.

* Dogodki na Reki. Poročilo iz Milana ve povedati, da je po sporazumu vseh političnih strank s fašisti imenovan predsednikom reške vlade Giovanni Giuratti, nacionalistični poslanec iz Benetk in bivši šef d'Annunzijeve vja-

je studiral in pisal Nušić več let ter dosegel z njim slavo jugoslovenskega Barbussea.

Šestdesetletnica smrti velikega ukrajinskega pesnika Tarasa Ševčenka. Te dni je poteklo 60 let, kar je umrl največji ukrajinski pesnik Taras Ševčenko. Rusko narodno-prosvetno društvo v Kerstumu je izdalo ob tej priliki spominsko knjigo pod naslovom »Velikemu Slovanu«. Knjigo je posvetilo spomnu pesnika Gjura Jakšića, prijatelja Ukrajincev in ljubitelja Ševčenkovega genija. Spominska knjiga obsega 80 strani ter je pisana v separatističnem ukrajinskem duhu.

Smrt znamenitega ruskega feljtonista. Dne 28. februarja t. l. je umrl v Petrogradu znameniti ruski feljtonist Vasilij Mihajlovič Doroševič. Doroševič je bil rojen l. 1864. ter je sodeloval pri raznih ruskih dnevnikih, največ pa pri »Rossiji« in »Ruskemu Slovu«. Svojo karjiero je pričel kot sotrudnik humorističnih listov, pa tudi poznejši njegovi feljtoni in koserije so bili polni finega humora. Razen tega je napisal nekaj potopisov (Sahalin, Palestina itd.), roman iz kitajskega življenja ter mnogo novel. V zadnjem času je bolehal ter živel v precej žalostnih razmerah.

Državna izdaja del Giordana Bruna. Poslanec Chiesia je predložil italijanski zbornici naj bi v budžetu vnesla prijemno svoto za državno izdajo celokupnih del Giordana Bruna.

Nova dela Johna Galsworthyja. Pred kratkim je izšel nov roman znanega

de, ki ga je rimska vlada poslala, da se pouči o dogodkih na Reki. Ta vest je rimske politične kroge močno razburila. Italijanski listi poročajo, da bo vlada skušala pregovoriti Giurattija, da se odpove, ker bi v nasprotnem slučaju nastale neprijetne komplikacije z Jugoslavijo. Tudi povdarja, da je mesto reškega guvernerja nezdružljivo z mestom italijanskega poslanca.

* Italijanske težnje po Zadru. Na občenem zboru Lega nazionale je predsednik izjavil, da je Zadar gospodarsko na robu propada. Treba ga proglasiti za svobodno luko in obdržati tretjo cono, brez katere Zadar ne more živeti. Če pa bo treba tretjo cono izprazniti, se mora Zadrú zasigurati železniška zveza s Kninom.

Zanimivosti.

Skrivnostni zločin. — Pogrezajoče se mesto. — Dragocen šah. — Zastrupljena grofica. — Nesreča kaznjence.

V nekem notoku v bližini mesteca Mauriaca na Francoskem so pred par dnevi našli nago mrtvo žensko truplo brez glave. S telesa so bile odstranjene vse stvari, po katerih bi se kakorkoli moglo ugotoviti kako podrobnost, ki bi morda pomagala dognati identiteto. Orožništvo je takoj uvedlo najstrožjo preiskavo, toda doslej še ni imelo uspeha. V okolici ni izginila v zadnjem času nobena ženska pa tudi sicer ne ve nihče ničesar o zločinu. Okoličani sicer pripovedujejo, da so malo dni prej videli ponoči drveti po poljskih poteh nek avtomobil, ki je bil brez luči, toda kakšen je bil, kdo je sedel v njem in kam je vozil, ne ve nihče, kakor tudi ne, če je ta avtomobil morda res, pripeljal tja ono najdeno žensko truplo. Edino kar je dognala preiskava izvedencev na najdenem truplu, je to, da je bila umorjena najbrže plesalka, kar bi se dalo sklepati iz močno razvitih mišic na njenih prstih. Na podlagi tega so se uvedla poizvedovanja širšem Franciji, kakšen uspeh bodo imela pa še ni znano.

Mesto Loranton v Pensylvaniji je obsojeno na strašen pogin. Mesto šteje 137.000 prebivalcev ter je središče bogatega premogovnega ozemlja, ki daje najboljši antracit, kolikor se ga pozna. Pred mestom so se pojavile v zadnjem času vulkanične sile, ki pretresajo zemsko površino, tako da se mesto vedno bolj pogreza v zemljo. Doslej se je vsled udiranja porušilo že več hiš ter pri tem pokopalo mnogo prebivalcev pod svojimi ruševinami. Trenutkoma grozi nekemu delu mesta, ki šteje krog 200 hiš, strašna katastrofa porušenja, radi česar so pre-

angleškega pisatelja Johna Galsworthyja, ki nosi naslov »To let« (V najem se odda). Roman so pozdravili vsi angleški kritiki, kakor tudi občinstvo. Ta roman je pravzaprav nadaljevanje njegovega prvega romana »The Man of Property« (Bog — človek). Poleg tega bo londonski »Court Theatre« vprizoril v najbližjih dneh novo Galsworthyjevo socialno dramo »Windows« (Okna).

Japonska gledališča. V Tokiju so gledališča, v katerih trajajo predstave po deset do deset ur. Naravno je, da mora publika med tem časom tudi jesti, zato se med odmori tudi servira čaj, kostanj, riž, lotosove koružice, ribe, divjačina, gobe in druga podobna jedila. Jedila se servira z ozirom na čas dneva, tako n. pr. popoldan drugačna, popoldan drugačna in istotako zvečer zopet drugačna. Tako uživajo Japonci poleg umetnosti obenem tudi izbrana jedila, katera pa seveda res zaslužijo. Ako bi pri nas trajale gledališke predstave tako dolgo, bi gotovo bilo še manj gledalcev, kakor jih je sedaj, oziroma bi sploh ne bilo nikogar.

Operni pevec doktorji. V Nemčiji imajo dva operna pevca, ki sta doktorja. Član berlinske opere Oskar Bolz je doktor med. dent., član opere v Karlsruhe, Herman Wucherpfennig pa doktor filozofije. Ta dva se držita besed: dulce cum utile.

Papirus z medicinsko vsebino. Pri katalogiziranju predmetov v newyorškem zgodovinskem društvu so našli med drugim papirus, ki je star najmanj 3500 let in na katerem se nahaja

bivalci tega dela zbežali, tako da je sedaj ta oddelek popolnoma zapuščen. Pod mestom se čuje zamolklo grmenje in od časa do časa ga pretresejo močni potresni sunki. Največ je doslej trpel oddelek Minooka. Prebivalstvo beži prestrašeno iz mesta, ki bo kmalu popolnoma prazno.

»Nova Doba« poroča, da ima nek krojač v Splitu dragocen šah, katerega figure so izdelane iz slonovine in sicer na jako umetniški način. Šah je bil baje prenešen v Dalmacijo za časa bokserske vstaje v Peking iz Kitajske, kjer ga je dobil sedanji lastnik od nekega svojega prijatelja. Šah reprezentira veliko vrednost.

Pred par tedni je umrla v Kragujevcu v Srbiji ruska begunka grofica Muravjeva. Njena smrt ni sprva vzbudila nikake pozornosti, radi tega so jo pokopali brez vse nadaljne preiskave. Komaj sedaj pa se je izvedelo, da njena smrt baje ni bila naravna, ampak da je bila grofica zastrupljena. Sodišče je odredilo obdukcijo grofičnega trupla, ki bo dognala, koliko je na stvari resnice.

V zemski deželni kaznilnici, kjer so radi pomanjkanja vojaških kaznilnic nahajajo tudi vojaški kaznjenci, se je nahajal na leto dni zapora radi dezerterskega obsojenega pešec Franjo Primorac. Primorac je svojo kazen že skoro odsedel in bi bil moral v nekaj dneh na svobodo. Pri delu na nekem zidu v kaznilnici pa je Primorac pred par dnevi padel na kamenito dvorišče ter si razbil lobanjo. Prepeljali so ga v bolnico, kjer pa je še isti dan umrl.

Dnevna kronika.

— Občasno upravno sodišče prve inštanice za mariborsko oblast pride glasom dogovora demokratskega, kmetijskega in socialističnega kluba z ministrom za izenačenje zakonov v Celje.

— Za bolnice v Sloveniji je ministrski svet v seji 9. t. m. odobril kredit 500.000 dinarjev. To je uspeh nastopa dr. Kukovca v demokratskem klubu, ki se je z vso silo zastaval za ugodno rešitev vprašanja.

— Novi poštni pravilnik, ki ureja celokupni poštni promet v državi, stopi v veljavo s 1. julijem.

— Za Jugoslov. Matice se je na fantovskem večeru slovenjebistriškega župana g. Danijela Omerza nabralo 164 Din. 25 para. Isrena hvala vsem darovalcem.

— Obtožnico proti generalu Zechviću, bivšemu vojnemu ministru, se-

500 vrst teksta z medicinsko vsebino. Nek egiptovski zdravnik, ki je živel približno 1500 let pred Kristusom, opisuje na njem 47 slučajev bolezni v glavi. V par slučajih razpravlja tudi o ranah ter o zdravljenju ran, ob koncu pa govori o nekem elektriku za pomlajevanje ter podaljšanje življenja.

Film, ki ne gori. Berlinskemu kinu Gustavu Schaafu se je posrečilo iznajti za filme tako celoloidno maso, ki ne gori in tudi ne eksplodira, pač pa se le tali, toda tudi to pri zelo veliki vročini: Schaf je že osnoval delniško družbo, ki bo zgradila tovarno za izdelovanje te nove celuloze.

Wilson piše za film. Znani ameriški režiser D. W. Griffith je dobil od bivšega predsednika ameriških Zdrženih držav W. Wilsona poziv, naj inscenira serijo političnih filmov, za katere napiše temo on sam, to je Wilson. Tako torej tudi Wilson po vzgledu raznih padlih veličin izdal svoje memoire, samo mesto v knjigi v — filmu. Torej čisto ameriško.

Relief Kalifornije. Nedavno so se sestali zastopniki vseh kalifornijskih distriktov ter sklenili postaviti svoj zemlji nenavaden spomenik. Naročili bodo namreč ogromen relief Kalifornije, na katerem bodo vse gore, vsi griči in hribi, doline, polja, mesta, vasi, ceste, pota, železnice in reke te dežele. Za izvršitev tega velikega dela, ki bo postavljeno v osrednji ladji Teryovega doma v San Francisku, so nakazali zastopniki distriktov skupno svoto 500.000 dolarjev.

stavlja jo klerikalni, republikanski in narodnosocijalni poslanci in sicer zaradi vpoklica rekrutov decembra preteklega leta, ko je okoli 6000 rekrutov obbolelo in nad 300 umrlo. Predlog v obtožnici bo stavljen v prvi seji narodne skupščine.

— **Uboga Dalmacija!** Ni še dolgo tega, kar je Radić na vsa usta proglašal; da je tuji Dalmacija vsa v njegovih rokah. Sedaj pa pride mariborska „Straža“ od 8. t. m. in trdi z vso resnostjo, da je Dalmacija po ogromni večini v klerikalnem taboru. Kdo ima sedaj prav, Radić ali Korošec?

— **Dobrega zagovornika** so dobili hrvatski separatistični Sokoli v Zagrebu in drugod v mariborski „Straži“, ki kar slavospeve poje separatističnim Sokolom. Slava tebi, Radićevski Sokol v Zagrebu, klerikalci te blagoslovljajo!

— **Organisti, glasbeniki!** Prvo glavno zborovanje „Društva organistov in glasbenikov za Slovenijo“ se vrši v torek po sv. Jožefu, dne 21. marca 1922. ob pol 9. uri zjutraj v Narodnem domu v Celju. K temu gl. zborovanju je dovoljena polovična vožnja na južni in državnih železnicah v Sloveniji v Celje in nazaj. Vsak udeležnik zborovanja se mora pri žel. blagajnah in vlaku izkazati s društveno člansko legitimacijo, katero imajo že vsi redni člani društva. Na državnih železnicah kupi vsak udeležnik pri vstopni postaji cel vozni listek v Celje, kateri mu bo veljaven tudi za povratno vožnjo. Vožni listek se mora na celjski postaji torej obdržati (ne oddati) s pomočjo čl. legitimacije. Na južni žel. pa se z iskazom čl. legitimacije na obe strani kupi polovična vozna karta. Kdor članske legitimacije še nima, naj si jo nemudoma naroči pri društvu ter prijavi svoj pristop. Društvo ima svoj sedež v Petrovčah pri Celju.

Ob dvanajsti uri.

Maribor, 10. marca 1922.

Včeraj zvečer so se vršili po vsej Jugoslaviji shodi koaliranih železničarjev, shodi, ki najbolje ilustrirajo položaj našega prometa. Vzrok katastrofalnega stanja našega prometa je v prvi vrsti beda železničarjev. To so priznali tudi zastopniki trgovskih in industrijskih zbornic, ki so se udeležili konference dne 26. febr. v Zagrebu, to priznavajo vsi politični klubi parlamentarne in vsi ministri. Mesce in mesce že se borijo železničarji za zboljšanje svojega gmotnega položaja, vrhovno vodstvo koalicije je storilo vse korake, toda obljubljene pomoči ni od nikoder in promet od dne do dne propada.

Draginja narašča dan za dnem. To vemo najbolje v Mariboru, ki je postal tekom zadnjih dveh mesecev najdražje mesto v Jugoslaviji. Kako se pri današnjih cenah živi, čuti vsakdo na svoji lastni koži in priznati mora, da so zahteve železničarjev po zvišanju plače popolnoma upravičene.

Nikdo ne more odrekati zasluga, ki so jih stekli za našo državo železničarji v najtežjem času, v nastanku naše države, po preobratu. V predvojnem času so bili železničarji najboljša plačani, a danes so na slabšem, kakor namični delavci. Ob vsakem času, po zimi in najhujšem mrazu in poletu v najhujši vročini, po dnevu in ponoči morajo vršiti težko in odgovorno službo. Konj, ki dohiva samo slamo in gara dan in noč, pogine. Tako se bo zgodilo tudi z našim prometom, če ne bo prišla pomoč ob dvanajsti uri. Mnogo se je že zamudilo, kar bi se lažje storilo pred enim letom, kakor pa danes, tem nujnejša pa je pomoč danes.

Človek, ki se mu posuši hrbtenica, je za življenje nesposoben. Isto se lahko trdi o državi, ki hira na prometu. Od prometa je odvisna valuta; država, ki ima invalidni promet, ima tudi invalidno valuto. Slaba valuta pa povzroča draginjo. To so dejstva, ki se ne morejo izpodbijati. In ravno promet je rak-rana naše države. Dolžnost naših državljanov je torej, da to rak-rano ozdravimo. Toda z obljubami samimi tega ni mogoče doseči! Promet bo mogoče zboljšati le, če se najprej popravijo živi stroji, nato pa tudi mrtvi. Kajti če ne bo elementa, ki bi gonil železne lokomotive, tudi najboljše lokomotive ne bodo nič koristile. Le, ko bo funkcioniral naš promet, se bo zboljšala naša valuta, bo ponehala draginja, in le na

ta način bomo prišli do gospodarske konsolidacije.

Vložene so v parlamentu interpelacije glede rešitve železničarskega vprašanja. Pozivljamo vse poslance, da se zavzamejo za vprašanje železničarjev, bodisi državnih bodisi zasebnih prog.

Včeraj zvečer se je vršil v Götzovi dvorani shod koaliranih železničarjev, na katerega so bili povabljeni tudi zastopniki političnih oblasti. Shod je otvoril predsednik krajeвне koalicije g. Jarh, ki je v kratkih besedah pojasnil namen in pomen shoda. Za njim je govoril g. Nahtigal, član odbornega vodstva koalicije, ki je opisal vse korake, katere je storilo vodstvo v izboljšanje gmotnega položaja železničarskega o-sobja. Številne obljube vlade so ostale do danes neizpolnjene. V Zagrebu se je vršila dne 26. t. m. konferenca, katere so se udeležili zastopniki centralne delavske zbornice, kakor tudi zastopniki trgovskih in industrijskih zbornic, le prometnega ministra ni bilo. Obrnili so se tudi na pokrajinskega namestnika g. Ivana Hribarja, ki se je na to informiral pri obratnem ravnanstvu južne železnice v Ljubljani, ki pa je odgovoril, da ni tako hudo, češ, da železničarji ne znajo gospodariti. Kako si obratno ravnanstvo to predstavlja, je nerazumljivo. S 16 din. dnevno pač pri najboljši volji ni mogoče izhajati. Družina, obstoječa iz treh oseb, potrebuje za najskromnejše življenje, in to le za živila 3725 K mesečno. Kje je obleka in drugo? Ministrstvo je obljubilo podporo šele za v jeseni, do tedaj pa železničarji ne morejo več čakati. To je zadnja faza legalnega boja, ki ga bijejo železničarji. Če ne pride ob dvanajsti uri pomoč, morajo opesati zadnje sile, in potem? Dosedanji prometni ministri niso bili strokovnjaki ter so naš promet uničili. Pozval je vse, naj ohranijo mirno kri in glave pokonci, kajti do rešitve mora priti.

Za njim je govorila kot zastopnica žensk ga. Švarec, ki je orisala v kratkih besedah težave žen, ki morajo s temi malimi dohodki nasiti vso družino.

Mož mora imeti tečno brano, da ne omaga, otroci so lačni, vsi pa raztrgani in bosi, a žena nima kje vzeti, da jih nasiti in obleče. Otroci propadajo duševno in telesno.

Nato je govoril posl. g. Golouh o draginji. Kritiziral je postopanje vlade, ki premalo energično nastopa proti bankam in špekulantom. Slovenija stoji pred katastrofo. V naši agrarni državi manjka živil. Nekatere občine so že začele kupovati žito v Rumuniji. Povdarjal je potrebo, da se zopet uvede kontinuiranje živil, znižanje cen ali pa zvišanje plač.

Župan g. Grčar je izjavil, da je Maribor železničarsko mesto. Problem železničarjev je torej tudi problem mesta. Kot načelnik mestne uprave bo podpiral akcijo železničarjev ter opozoril vlado na pretečo nevarnost.

Sprejeti sta bili v smislu izvajanja dve resoluciji, ki sta se brzojavno odposlali poslancem ter predsedniku narodne skupščine. Resolucije objavimo jutri.

H koncu je pozval gosp. Nahtigal zastopnike časopisja, naj podpirajo akcijo železničarjev, kar se dosedaj v Mariboru premalo vrši.

Ob 22. uri je predsednik zaključil shod, katerega se je udeležilo krog 4000 oseb.

JDS.

Seja načelstva krajeвне organizacije JDS v Mariboru se vrši v petek 10. t. m. ob 6. uri zvečer v Narodnem domu. Radi važnosti predmeta (mestniško vprašanje) prosimo točne in polnoštevilne udeležbe.

Krajevna organizacija demokratske stranke v Mariboru. V soboto 11. t. m. ob 20. uri sestanek uradniškega odseka demokratske stranke v separirani sobi Grajske kleti. P. n. člani tega odseka se vabijo, da se sestanka gotovo udeležijo — tudi če bi ne bili dobili osebnega vabila. Predsednik odseka: Meglič.

Podpirajte Jug. Matico!

Mariborske vesti.

Maribor, 9. marca 1922.

Koledarček.

10. marca, petek (40 muč.) Ljudska univerza: ob pol 20. uri v mali kazinski dvorani; predava docent dr. Matko o sredstvih človeškega organizma v borbi proti oholenju.

11. marca sobota. (Herakliji) »Ljudska knjižnica«, mladinski oddelk, od 18. do 19. ure.

12. marca, nedelja. (Gregor) ob pol 10. uri predpoldne velik ljudski shod v kazinski dvorani za moralni prepod. (Glej tozadevno notico!)

Naznanjene kulturne prireditve:

12. marca: velik ljudski shod za moralni prepod (kazinska dvorana, začetek ob pol 10. uri).

13. marca: koncert komornega kvarteta Zika, odlična koncertna prireditev v Mariboru (v Götzovi dvorani, ob 20. uri).

m Na protidraginjskem shodu koalicije železničarjev v Götzovi dvorani minoli četrtlet si je g. Nahtigal dovolil izpad proti našemu listu, češ, da nič ne pišemo o železničarskem vprašanju. Ne da bi nas ta napad in sledeči fuj-klici le malo razburili, konstatiramo: naloga koaličijskega odbora je, da ali vabi zastopnike javnega mnenja k svojim sejami ali pa da jih obvesti o svojih sklepih oziroma jih informira o položaju. Konstatiramo dalje, da smo vse, kar smo tozadevno prejeli, tudi vestno objavili. Tudi g. Nahtigal bo razumel, da človek, ki stoji izven interesnega kroga, ne more biti o fazah železničarskega boja informiran. In končno časnikarji niso za to tu, da bi se vrivali tja, kjer jih ne marajo in po strani gledajo.

m Društvo »Učiteljski dom« se snuje v Mariboru. Ima namen z namenom, nakupom ali lastno stavbo pre-skrbeti učiteljskim sinovom in hčeram primerno stanovanje, hrano in nadzorstvo za čas študij v Mariboru. Gotovo zelo hvalevredna misel! Da bi kmalu postala meso!

m Stavka krojaških pomočnikov traja naprej. Našo včerajšnjo notico spopolnimo v toliko, da so pomočniki dobili lansko jesen 40%-no povišanje mezd in da so mojstri pri pogajanjih v ponedeljek pristali na začasno nadaljnjo 30%-no povišanje ter se zavezali za slučaj nadaljnjega naraščanja draginje k še večjemu povišku. Pomočniki so samo 30%-ni povišek odklonili in pričeli stavko.

m »Češki klub« v Mariboru. Vabimo vse k obilni udeležbi k članskemu sestanku v soboto 11. t. m. ob 20. uri v češki sobi v Narodnem domu. Na vspeh je nadaljevanje predavanja ter pevske in glasbene točke, katere izvaja gđc. M. Radova, gđca. M. Kačero-va in gosp. ravnatelj Topič. Vstop imajo samo člani in je dolžnost vsakega, da se tega zanimivega večera udeleži. Ob enem naprošamo člane, da v soboto popoldan pomagajo pri orenešenju klavirja iz male dvorane, kjer je od zadnjega večera Slov. Citalnici ostal.

m Protituberkuloma liza. V petek, dne 10. t. m. ob 18. uri se vrši 8. odboro-va seja PTL v dvorani okrajnega glavarstva. Vsi gg. odborniki se vabijo, da se te seje zanesljivo udeležijo. Vabijo se tudi gg. novinarji.

m Zdravniško društvo v Mariboru vabi vse svoje člane in prijatelje društva na izredni obč. zbor, ki se vrši v soboto dne 11. t. m. ob 19. uri (7. uri zvečer) v hotelu »Pri zamorecu« v Mariboru. Na dnevnem redu je pred vsem vprašanje, kako stališče naj zavzamemo zdravniki napram nevarnosti, da se nam zaprejo bolnice v mariborskem okrožju.

m Posojilnica v Mariboru ima v nedeljo, 12. t. m. ob 10. uri dopoldne v sejni sobi v Narodnem domu svoj 40. letni redni občni zbor, na kar se gg. zadružniki opozarjajo s povabilom na udeležbo.

m Opozarjamo naše čitatelje na nov železniški vozni red, katerega pri-nášamo v današnji številki na zadnji strani.

m Gostovanje Arnošta Grunda. G. Arnošt Grund je popolnoma okreval ter je dospel sinoči z večernim vlakom v Maribor. Nocoj nastopi v ulogi pana Zarembe v »Poljski krvi«, jutri pa v ulogi organista Celestina v »Mam'zelle Nitouche«.

m Velika kavarna. Ob 17. uri popoldne čajanka s koncertom v »Klub-baru«.

Narodno gledališče.

Repertoar:

Petek 10.: »Poljska kri«. Gostovanje gosp. Arnošta Grunda. Abon. A.

Sobota 11.: »Mam'zelle Nitouche«. Gostovanje Arnošta Grunda. Abon. B.

Nedelja, 12.: Ob pol 15. uri »Pogumni krojaček«. Otroška. — Ob pol 20. uri »Pučar« Izven abon.

Porotno sodišče.

Maribor, 9. marca 1922

Koloman Šandor obsojen na smrt.

Danes se je vršila pred porotnim sodiščem ponovna razprava zoper 22-letnega Kolomana Šandora, posestniškega sina v Kušanovcih (Prekmurje), ki je osumljen, da je dne 9. septembra 1921 umoril posestniškega sina Aleksandra Novaka. Šandorjevi in Novakovi so bili radi neke zemlje že od nekdaj v prepiru, ki pa se je še bolj poostiril, ko je bila sporna zemlja prisojena Novakovim. Tudi par dni pred tem umorom je po izpovedbi nekaterih prič, ki jih je bilo povabljenih osemnajst, napadla mati obtoženca umorjenega Novaka ter klicala svojega sina, češ, naj pride in ga ubije. Teden dni poprej pa je napadel obtoženec sestro umorjenega ter se mora rad tega zagovarjati tudi še radi telesne poškodbe.

Kritičnega dne je pomagal umorjeni nakladati nekemu posestniku otavo. Ko sta delo dovršila, se je vrnil k svojim kravam, ki jih je pasel. Krog 18. ure je gnil živino domov.

Kmalu na to se je slišal iz bližnjega gozdčica klic na pomoč. Jože Novak in Lajoš Horvat, ki sta bila v bližini pasla, sta odhitela proti gozdu. Iz gozda jima je prišel naproti današnji obtoženec, držeč v desni roki vojaški bajonet, ves kravav in pa samokres. Na vprašanje, kaj se je zgodilo, je samo odgovoril, da ga je s tem orožjem Novak napadel. Ni pa povedal, da bi bil on Novaka ranil ali da je Novak sploh ranjen. Šandor je odhitel naprej, imenovana pa sta šla pogledat v gozd. Tu se jima je nutil grozen prizor. V mlaki krvi je ležal Aleksander Novak mrtev, dvakrat zaboden v desno stran prsi. Šandor je med tem šel k županu in orožništvu, kjer je prijavil, da ga je Novak napadel in ranil v levo roko, on pa je zbežal za njim ter pri tem padel na bajonet.

Pri današnji razpravi pravi obtoženec, da ga je umorjeni napadel z bajonetom. On se je branil ter ga prijel od zadaj preko ramen in trebuha za roke. Nekaj časa sta se tako natezovala, pri čemer se je on in umorjeni ranil z bajonetom. Nato pa sta oba padla, Novak je padel pri tem na bajonet ter si ga zasedil v prsi. Ta njegov zagovor je zelo neverjeten. Zdravniški izvedenci trde, da sta obe rani zadani od spredaj z močnim sunkom, kajti ena rana sega skozi in skozi. Tudi po ranah samih je izključeno, da bi jih mogel zadobiti pri padcu, ker sta obe rani vodoravni in paralelni. Obtoženec tudi trdi, da je orožje last umorjenega. Priče pa so izpovedale, da je obtoženec nekaj dni prej tudi njim grozil z revolverjem. Glede bajoneta se ni moglo dognati, čigava last je. Pri prvi razpravi ni vedel o njem nikdo ničesar, dočim trde obtoženčevi sorodniki danes da so ga večkrat prej videli pri umorjenem Priča pa, kateri je pol ure pred umorom pomagal nakladati otavo, pa odločno izpove, da pri njem takrat ni videl nobenega orožja. Po dolgotrajnem zasliševanju je sodni svet, dr. Stergar zaključil razpravo. Porotnikom s obila stavljen na tri vprašanja: glavno vprašanje na umor, drugo na uboj in tretje radi telesne poškodbe. Porotniki so po kratkem posvetovanju glavno vprašanje z desetimi glasovi potrdili, vsled česar je sodni dvor izrekel smrtno kazen na vešalih. Obtoženec je sodbo nemo poslušal in sprejel.

GOSPODARICA SVETA.

Avanturističen roman. Spisal: Karl Figdor. Prevel: R. R.

(Dalje.)

(30)

31.

V polni lepoti leži v solnce visok vrh Fura. Z nje ga se vali kakor oblak, umazan dim. Ob njegovem vznjožju se leskeče jezero. Proti njemu drve konji. Tam spredaj na obrežju leži mala vasica. To si izborejo bežeči za cilj.

Pred hornimi kočami stoje v gruči začudenih rido. Se nikoli niso videli belih ljudi. Od začudenja in groze se vržejo na tla tiščoč glave v pesek.

»Tam, tam leže čolni!»

Konzul in Kien-Lung ustavita konje ter skočita na tla. Konzul dvigne blavdo na roke in že v naslednjem trenutku so vsi trije v čolnu, ki se pod krepkimi udarci vesel zamaje in oddalji.

Preplašeno vihrajo konji ob obrežju, planejo v vodo, hočejo plavati, se prestrašijo in se vrnejo zopet nazaj na obrežje, kjer tresoč se obstanjejo.

Gori na pobočju, ki se spušča proti jezeru, se pojavijo zasledovalci.

Čolni ubeglih se s polno brzino pomika pod krepkimi udarci vesel preko gladine. Na obrežju postaja vedno živahnje. Črna druha se je pripodila do vode, zasedla čolne. Eden za drugim se odločajo od obrežja, drve za preganjanji.

Že se spuščajo nad pokrajino prve večerne sence, toda divji lov se še vedno nadaljuje.

Lov preko jezera proti vznjožju Fura.

»Semkaj,« kliče konzul. »V reko moramo!»

Iz jezera se odceplja ozek odtok. Čolni zasledovalcev so že blizu. Preko vode se že čujejo razburjeni kriki čencev vspodbujajoči k čim hitrejšemu veslanju. Tedaj zdrvi čoln z bežečo trojico v odtok.

V prvem čolnu zasledovalcev sedi star ribič, vzeli so ga s seboj, da jih vodi. Nenadoma plane stari kvišku, zakrili z rokama, kriči obupano: »Ne naprej! Ne naprej! Ne v odtok! Tam prebivajo bogovi, ki požro vsakogar. Izgubljen je vsak, kdor si drzne vanj. Bogovi so vam že zamračili um. Zblazneli ste, Končan-je!»

In v naslednjem trenutku je stariček že z glavo naprej v vodi.

Krik groze spreleti trumo zasledovalcev. Vsa vesla se naenkrat povesijo. Z groze polnimi očmi se spogledajo zamoreci.

»Napraj! tuli Makombov sin, «ali ste otroci, da se bojite strahov? Naprej! Ne uidejo nam!»

Toda nihče čencev ga ne posluša več. Kakor blazen udarja Makombov sin po prvih veslačih, ki jih doseže. Veslači se sklonijo, a zganijo se ne.

»K vragu z vami,« vpije, »Tudi brez vas grem lahko dalje!»

In nagoma pomeče spremljevalce s čolna v vodo, zgrabi sam za vesla ter jih upre v vodo.

In dalje zdrvi olajšan čoln.

32.

Sirno se dviga pobočje Fura proti nebu. Vedno bolj in bolj se zožuje med skalnatimi stenami drveča mala reka. V vedno novih krivuljah si utira pot. Vedno bolj deroč postaja njen tok. Včasih se zdi, kakor da izgine med stenami, toda vedno še teče dalje in dalje.

Konzul in Kien-Lung sta že davno izoustila vesla. Zgrabita jih le tuintam, da naravnata čoln zopet v sredino toka, ki ga nese dalje, dalje v divjem plesu.

V drugem čolnu sedi Makombov sin sam, njegove

oči zasledujejo s plamtečim žarom bežeči plen, da ga ne izgube z vidika.

Tok, ki nosi čolna, postaja vedno bolj deroč. Oster ovinek zakrije pogled s čolna na čoln. Že mislijo bežeči, da so ostali sami, toda v naslednjem hipu pridrvi preko ovinka zopet tudi čoln črnega zasledovalca. Dalje, vedno dalje!

(Dalje prihodnjič.)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Mala oznanila.

Stanovanje v sredini mesta, obstoječe iz 2 sob, kuhinje in pritlikin, želim zamenjati za večje stanovanje. Ponudbe pod »Večje stanovanje« na upravo tega lista. 376 2-2

Prazni zaboji se prodajo pri tvrdki Fr. Majer, Glavni trg st. 9. 378 3-2

Glasovir na 4 oktave, za učenje začetnika, se ceno prodaja. Kje, pove uprava. 378 2-1

Prodaja se stenski telefon. Na slovenske uprave.

Žepne ure, precizijske in stenske popravila najsolidnejše tvrdka R. Bizjak, Maribor, Gospodarska ulica 16. 64

Ravnatelj isče meblovano sobo v sredini mesta. Ponudbe na upravo »Tabor«. *

Ne pozabite naročnino!

»Tabor« stane mesečno le 30 kron.

Agitirajte povsod za naš list!

Kontoristinja

se sprejme. Zmožna mora biti korespondence v slovensčini, hrvaščini in nemščini ter vseh pisarniških del. Pismene ponudbe pod »Vrt«, Džamonja in drugovi družba z o. z., Maribor, 316

Glavna hranilnica in posojilnica Slov. goric

reg. zadruga z neom. zavezo

pri Sv. Lenartu

vabi na

redni občni zbor

ki se vrši

dne 18. marca 1922 ob 18. (6.) uri zvečer v uradnih prostorih pri Sv. Lenartu s sledečim

dnevnim redom:

1. Odobritev računov računskega zaključka za leto 1921.
 2. Razdelitev čistega dobička.
 3. Volitev načelstva in nadzorstva.
- Sv. Lenart, dne 10. marca 1922.

ODBOR.

Brez jamstva z pravilnost in spremembo.

VOZNI RED.

Veljaven od 10. marca 1922.

I. Proti jugu (Maribor—Postojna—Trst, z odcepi).

Os. 225	Os. 223	Os. 221	Os. 49a	Os. 47	Brz. 7	Brz. 3	Os. 801	Os. 45	Os. 43	Brz. 9	Priloh. Odhod	km	Snar	Postaje	Snar	Priloh. Odhod	Brz. 10	Os. 50a	Os. 42	Os. 802	Brz. 8	Brz. 4	Os. 44	Os. 48	Os. 232	Os. 224	Os. 226
20:50	16:00	9:00	23:30	16:50	14:14	13:58	12:49	10:15	5:30	2:00	odh.	19	Maribor glavni kolodvor	priloh.	3:50	4:03	9:59	14:05	14:27	14:45	16:56	22:17	7:19	11:06	17:3		
21:26	16:36	9:36	0:01	17:22	.	.	13:43	10:41	6:02	.	priloh.	22	Pragersko	odh.	3:32	9:25	13:02	.	.	.	16:22	21:43	6:40	10:27	17:00		
22:19	17:19	10:17	.	.	.	.	.	.	7:02	.	.	65	Čakovec	.	.	.	.	.	.	.	.	20:17	5:26	9:44	16:14		
23:37	18:32	11:40	.	.	.	.	.	.	8:30	.	.	95	Kotoriba	.	.	.	.	.	.	.	.	18:36	4:00	8:18	14:47		
.	19:35	12:53	.	.	.	.	.	.	9:48	.	.	106	Nagy-Kanizsa	.	.	.	.	.	.	.	.	17:00	.	7:00	15:20		
.	20:55	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	26	Slovenska Bistrica	.	.	.	.	.	.	.	.	16:08	21:29	6:24	.		
.	.	.	0:15	17:40	.	.	14:07	11:02	6:29	.	.	30	Slov. Bistrica mesto	.	.	.	.	.	.	.	.	15:35	17:10	5:40	.		
.	.	.	0:27	17:52	.	.	14:26	11:14	6:32	.	.	33	Poljane	.	.	.	.	.	.	.	.	15:57	21:18	.	.		
.	.	.	1:00	18:26	.	.	15:46	11:48	7:06	.	.	48	Konjice	.	.	.	.	.	.	.	.	13:40	.	.	.		
.	.	.	.	.	.	.	17:23	11:03	.	.	.	53	Grobelno	.	.	.	.	.	.	.	.	15:20	20:41	.	.		
.	.	.	1:21	18:51	15:28	15:12	16:17	12:12	7:30	.	.	68	Regatec	.	.	.	.	.	.	.	.	13:10	.	.	.		
.	.	.	21:51	17:25	17:25	.	.	.	9:51	.	.	101	Celje	.	.	.	.	.	.	.	.	14:55	20:17	.	.		
.	1:50	19:34	.	.	.	.	17:16	12:55	8:13	3:42	.	92	Velenje	.	.	.	.	.	.	.	.	17:13	.	.	.		
.	6:46	22:25	18:01	.	.	.	22:25	16:45	11:13	5:39	.	168	Zidani most	.	.	.	.	.	.	.	.	14:03	19:27	.	.		
.	.	.	16:25	8:35	.	.	.	.	16:25	5:10	.	595	Zagreb I. k.	.	.	.	.	.	.	.	.	8:12	16:13	.	.		
.	3:47	21:40	.	.	.	.	17:01	20:30	14:55	10:41	5:03	156	Beograd	.	.	.	.	.	.	.	.	12:55	.	.	.		
.	8:48	8:48	.	.	.	.	19:15	20:32	.	7:10	.	220	Ljubljana—Glavni kolodvor	.	.	.	.	.	.	.	.	11:35	12:06	17:35	.		
.	12:23	12:23	.	.	.	.	21:55	23:40	.	9:35	.	301	Postojna	.	.	.	.	.	.	.	.	9:33	8:19	.	.		
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Trst	.	.	.	.	.	.	.	.	8:35	5:00	.	.		

*) Vlak 801 čaka v Mariboru na Solarie do 13:25

*) Vlak 801 čaka v Mariboru na solanje do 13:25.

II. Proti severu (Maribor—gl. kl.—Spielfeld—Straß—Dunaj, z odcepi).

Os. 74b	Os. 72	Os. 70bII	Os. 70bI	Os. 32	Brz. 4	Os. 36	Os. 34	Brz. 10	Postaje	Brz. 9	Os. 33	Brz. 3	Os. 31	Os. 33	Os. 71b	Os. 71	Os. 75	Os. 77
17:16	12:41	6:30	6:20	19:00	15:16	8:00	5:16	4:21	Maribor gl. kol.	1:35	8:40	13:35	19:32	22:21	9:53	7:35	14:06	20:52
17:39	13:04	6:53	6:43	.	.	.	.	.	St. III	.	.	.	.	.	9:30	7:13	13:43	20:29
17:50	13:13	.	6:52	19:31	15:48	8:31	5:41	4:48	Spielfeld-Straß	1:11	8:08	13:11	19:00	21:50	9:20	.	13:30	20:20
19:50	.	.	9:06	.	.	.	.	.	Gornja Račgona	.	.	.	.	.	7:18	.	18:06	.
20:57	.	.	10:19	.	.	.	.	.	Ljutomer	.	.	.	.	.	6:07	.	16:47	.
.	.	.	.	22:19	16:40	11:17	8:06	5:45	Gras gl. kol.	0:21	5:37	12:21	16:32	19:42	.	.	.	.
.	.	.	.	0:35	17:53	13:28	9:40	7:03	Bruck a. M.	23:14	3:41	11:20	14:50	17:46	.	.	.	.
.	.	.	.	9:53	.	.	.	.	Prša	.	.	.	18:45	.	.	.	.	.
.	.	.	.	6:45	21:45	19:40	14:54	10:55	Wien I. kol.	19:20	21:45	7:25	8:05	13:20	.	.	.	.

III. Proti zapadu

(Maribor gl. kol.—Celovec, z odcepi).

Os. 415	Os. 413	Os. 411	Postaje	Os. 419	Os. 414	Os. 416
19:48	15:00	5:00	Maribor gl. kol.	7:37	12:25	20:45
19:56	15:08	5:10	Maribor kor. kol.	7:39	12:17	20:37
21:38	16:44	6:53	Dravograd-Meža	6:00	10:50	19:10
.	.	10:00	Velenje	.	.	17:35
.	.	11:26	Celje	.	.	15:40
22:16	17:23	7:38	Prevalje	5:31	10:14	18:40
18:47	8:49	.	Flitsch	8:50	16:40	.
19:40	9:44	.	Celovec gl. k.	7:50	5:44	.